

Posudek magisterské diplomové práce

Autorka práce: Isabel Cristina Mendoza Piedrahita

Vedoucí práce: Mgr. et MgA. Michaela Raisová

Oponentka: MgA. Hana Malaníková, Ph. D.

Název práce: REDEFINING THE TEACHER AS A PERFORMER – Analysis of the experience with a community without previous theatrical experience

(REDEFINOVÁNÍ ROLE UČITELE JAKO PERFORMERA – Analýza zkušenosti s komunitou bez divadelního povědomí)

Isabel Cristina Mendoza si jako téma své magisterské práce zvolila analýzu bohatých a nevšedních zkušeností z mezinárodního divadelně-vzdělávacího projektu Mravenčení, jehož je spoluautorkou, a také hlavní organizátorkou a koordinátorkou. Zaměřila se přitom na pedagogickou část projektu, dvoutýdenní sérii celkem pěti workshopů, kterých se pod vedením lektorského týmu z Katedry autorské tvorby a pedagogiky DAMU zúčastnilo v kolumbijském městě Quadalupe celkem jedenašedesát učitelů a studentů pedagogicky zaměřeného programu na místní škole.

Autorka se v překládaném textu soustředí na rekapitulaci a zhodnocení ústřední teze, na které spolu se svými kolegy postavila koncepci workshopů: že totiž psychosomaticky orientované dílny vycházející ze studijní koncepce KATaP mohou účastníkům napomoci rozpoznat, prozkoumat a prohloubit vlastní zdroje pedagogické kondice a tvořivosti. Jak zmiňuje v úvodu, chtěla si ověřit, zda vůbec a jak lze zkušenosti získané na KATaP předat v rámci komunity, která nemá žádné předchozí divadelní zkušenosti.

A hned tady, v samém úvodu (a vlastně přímo v názvu), je práce poněkud zavádějící. Slibuje totiž něco jiného, než čemu se pak – a nutno říct, že pečlivě – věnuje. Čtenáře láká na “redefinování role učitele jako performerera” a zdůrazňuje, že důležitým aspektem bude prostředí komunity bez divadelního povědomí. Provokativnímu tvrzení, že roli učitele lze nahlížet nikoli jako roli hereckou, ale performerskou, se autorka detailněji věnuje vlastně jen na pár řádcích (kap. 3.1.3). Jako důkaz jí postačí jedna citace z Pavisova Divadelního slovníku. Bez dalšího komentáře tak za sebou nechává mnoho otázek: Čí pohled reprezentuje

definice učitele jako svého druhu herce? V čem může být tato teatrologická optika naopak zkreslující? V jakém kulturním/sociálním kontextu se pohybujeme? Jak se liší kolumbijský, český a potažmo „katapácký“ pohled na učitelskou profesi a z čeho tyto odlišnosti pramení? A především, jaké je autorčino vlastní vnímání učitelské role?

Podobně nejasné v textu zůstává, v čem přesně ovlivnil nedostatek předchozích divadelních zkušeností účastníky projektu, zda se tím myslí aktivní či pasivní zkušenosti a proč je tento fakt pro celkové vyznění kolumbijského experimentu (respektive pro autorku samotnou) tak podstatný.

Přitom Isabel postupuje při stavbě textu velmi poctivě. Popisuje jednotlivé vnější okolnosti, které Mravenčení utvářejí, včetně například geografické a demografické skici města Quadalupe a jeho obyvatel. Na každém řádku je patrná její snaha o objektivní přístup, odstup a analytický vhled do tématu. Třídí a systematizuje data, sesbíraná během příprav a realizace projektu, a pokouší se dokonce o jejich názornou vizualizaci.

Jenomže právě v těchto momentech je práce nejméně přesvědčivá, a také nejméně konkrétní. Koláčový graf znázorňující, že 92 procent účastníků projektu si myslí, že divadlo a učení spolu souvisí (str. 31), ve skutečnosti nevypovídá o ničem – je příliš obecný a kontext položené otázky více než sugestivní. Tam, kde je čtenář nejnapnutější a očekává slíbenou podrobnou analýzu, zůstane text na rovině tvrzení. Tam, kde tušíme dramatický vývoj a řadu znepokojivých otázek či pochybností, omezí se práce jen na holé konstatování, že všechny navržené cíle se týmu podařilo naplnit. Tam, kde bychom potřebovali co nejkonkrétněji vědět, jakými hrami a cvičeními účastníci projektu procházeli (abychom mohli lépe porozumět jejich reflexím), dozvíme se pouze, že šlo o „basic floor movement exercises“ (str. 35).

Zdá se, jako by si diplomantka dělala zbytečné starosti o formální stránku práce, o její „vědeckost“, a nevyužila šanci podělit se s námi o svůj autorský pohled na věc. Postrádám provokující otázky, pochyby, odkrývání obecně přijímaných pravd, subjektivní popis slepých uliček a trnitých cest. Je přitom zřejmé, že obdivuhodně koncipovaný projekt Mravenčení musel být bohatým zdrojem všeho výše zmíněného. Domnívám se, že autorčino rozhodnutí pominout v textu okolnosti vzniku kolektivní autorské hry *Caza Casasueños*, a také detailní popis

workshopů i zákulisí spolupráce lektorského týmu, učinil práci ve výsledku paradoxně méně srozumitelnou a přehlednou.

Celkové hodnocení: Předkládaná magisterská diplomová práce je po formální stránce v pořádku a doporučuji ji k obhajobě.

Doplňující otázka pro autorku: V čem se dle jejích zkušeností lišila reflexe bezprostředně sdílená po dílně a vytvořená písemně, s časovým odstupem? Jak tento dvojí způsob sebe-uvědomování vnímali sami participanti, a jak lektori?

V Husinci dne 25. 9. 2017

Hana Malaníková